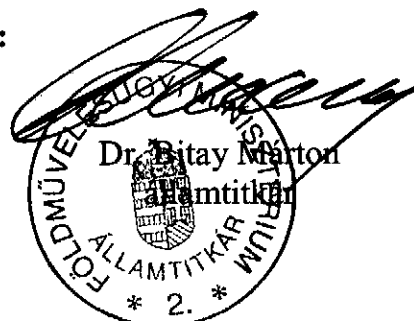

ERDÉSZETI ÉS VADGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY

EVgF/698 /2015.

Jóváhagyta:

MINISZTERI TÁJÉKOZTATÓ

Magyarország erdőállományának 2014. évi helyzetéről, állapotáról

Szabó Ferenc
főosztályvezető

Budapest, 2015. november

Miniszteri tájékoztató
Magyarország erdőállományának főbb adatairól
a 2009. évi XXXVII. törvény 43. § (5) bekezdése alapján

Tovább gyarapodott a magyar erdővagyon az elmúlt évben. Az erdők területe 1 124 hektárral, az élőfakészlet 11,5 százalékkal növekedett, és a védelmi rendeltetésű erdők arányának további növekedése azok biológia gazdagságának növekedését szolgálja. A tulajdonosi megoszlásban a tulajdon arányok szinte változatlanok, a magántulajdon az állami rovására növekedett. Az elmúlt évben a folyónövedék 57,4 százaléka került kitermelésre, mely mennyiség 2,7 százalékkal kevesebb az előző évinél.

Az erdővagyon jellemző adatai¹

Az ország erdőterülete és az erdőgazdálkodást közvetlenül szolgáló egyéb földrészek

Erdőtervezett terület	2014. I. 1.	2015. I. 1.	Változás
	hektár		
Erdőterület	1 938 139	1 939 263	+1 124
Egyéb részlet	121 315	120 415	-900
Összes erdőtervezett földterület	2 059 453	2 059 678	+225

Magyarország területéből, a 2015. január 1-i állapot szerint, 1 939 263 hektár az erdőterület, ami 20,8 százalékos erdősisültségnek felel meg. Az erdőterület csak a faállománnyal borított területeket tartalmazza (beleértve a felújítandó üres vágásterületeket is). Az Országos Erdőállomány Adattárban egyéb részletként kerül nyilvántartásra az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek pl. erdei tisztások, vadföld, az erdei farakodó és készletező hely, nyiladék, tűzpászta stb.

Tulajdonosi megoszlás

Erdőtervezett terület	2014. I. 1.	2015. I. 1.
	%	
Állami	56,18	56,14
Közösségi	1,06	1,06
Magán	42,76	42,80
Mindösszesen	100,00	100,00

A tulajdonosi megoszlásban az utóbbi években minimális a változás. A közösségi tulajdon nem változott, a magántulajdonú erdők aránya emelkedett az állami tulajdonú erdők arányának csökkenése mellett. A magántulajdonú erdőterület nagyságának és arányának növekedése a magántulajdonban lévő területeken történő erdőtelepítéseknek köszönhető. Az erdőtelepítések 81,2 százaléka a magánszektorban történik.

Az erdők elsődleges rendeltetése

Erdőterület	2014. I. 1.	2015. I. 1.
	%	
Védelmi erdő	36,5	36,8
Gazdasági erdő	62,3	62,0
Egészségügyi-szociális, turisztikai + oktatás, kutatás célját szolgáló erdő (Közjóléti erdő)	1,1	1,1
Faültetvény	0,1	0,1
Összesen	100,0	100,0

¹ (Teljes forrásanyag: Országos Erdőállomány Adattár, Beszámoló az erdősisülésekről és a fakitermelésekről a 2014. évben, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság)

A 2009. évben hatályba lépett új törvényi változások miatt a védelmi erdők aránya – már lassúbb ütemben – de tovább nőtt a gazdasági erdők rovására. A védelmi rendeltetésű erdőkhez többek között a talajvédelmi, a vízvédelmi, a településvédelmi, a természetvédelmi stb. rendeltetésű erdők tartoznak.

Üzemmódonkénti megoszlás

Erdőterület	2014. I. 1.	2015. I. 1.
	hektár	
Vágásos erdő	1 800 843	1 787 756
Szállaló (nem vágásos) erdő	14 439	14 709
Átalakítás alatt álló erdő	53 797	63 433
Faanyagtermelést nem szolgáló erdő	69 060	73 365
Összesen	1 938 139	1 939 263

A szállaló üzem mód közel 80 százaléka, míg az átalakító üzem mód 90 százaléka védett természeti területen lévő erdőkben található. Az elmúlt időszakban elsősorban az állami tulajdonú erdőterületek gazdálkodói kezdeményezték, főként kísérleti jelleggel. A vágásos erdők aránya 0,7 százalékkal csökkent, az átalakítás alatt álló erdők aránya nagyobb mértékben (0,5%) nőtt, a szállaló erdők aránya szinte változatlan.

Fafajmegoszlás

Fafajcsoportok	2014. I. 1.	2015. I. 1.
	terület %	
Tölgy	20,7	20,7
Cser	11,2	11,2
Bükk	5,9	6,0
Gyertyán	5,2	5,2
Akác	24,2	24,2
Egyéb kemény lombos	6,0	6,1
Nemes nyár	6,3	6,2
Hazai nyár	4,2	4,3
Egyéb lágy lombos	5,3	5,3
Fenyő	11,0	10,8
Összesen	100,0	100,0

Az erdőterület 63 százalékát őshonos fafajok, 37 százalékát az idegenhonos vagy meghonosodott fafajok (akác, vörös tölgy, egyes fenyők) illetve a klónozott fajták (nemes nyárok) foglalják el. Az őshonos fafajok aránya az elmúlt évekhez képest tovább növekedett, mely elsősorban az erdőtelepítéseknek, másodsorban a csereerdősítéseknek, szerkezet-átalakításnak köszönhető.

A fafajcsoportok közül a legnagyobb területet az akác foglalja el 24,2 százalékkal, a terület nem növekedett. A fafajok közötti megoszlásban, a fenyvesek aránya tovább csökkent, szintén kevesebb a nemes nyárok aránya. Kis mértékben emelkedett még az egyéb kemény lombosok, a hazai nyár aránya. Az akác térnyerése meghatározóan a magán-erdőgazdálkodásban betöltött kiemelkedő szerepének következménye, hiszen mind az erdőtelepítések, mind az erdőfelújítások során az egyik legkedveltebb fafaj.

Korosztálymegoszlás

Korosztályok (év)	2014. I. 1.	2015. I. 1.
	terület %	
-20	30,1	29,9
21-40	28,1	27,8
41-60	16,2	16,2
61-80	12,4	12,4
81-100	8,2	8,5
101-	5,0	5,2
Összesen	100,0	100,0

Az adattári adatok szerint a 20 évnél fiatalabb állományok aránya tovább csökkent. A csökkenés jól mutatja az erdőtelepítési kedv hanyatlását. A közepes korcsoportok aránya stagnál. Kismértékben emelkedett a 100 év feletti állományok aránya a védett erdők vágáskorának emelkedése következtében

Élőfakészlet, növedék, vágásérettségi adatok

Megnevezés	2014. I. 1.	2015. I. 1.
Élőfakészlet (millió m ³)	369,6	373,3
Élőfakészlet (m ³ /ha)	198	200
Folyónövedék (millió m ³ /év)	13,1	13,1
Folyónövedék (m ³ /ha/év)	7,0	7,0
Kitermelt fakészlet (millió m ³)	7,875	7,517

Az ország élőfakészlete folyamatosan növekszik. 2004. január 1-jéhez képest (334,3 millió m³) a növekedés több mint 11,5 százalékos. A gyarapodás oka, hogy az erdők évi folyónövedéke nagyobb, mint az élőfakészlet csökkenését okozó tényezők (fakitermelések, mortalitás, erdőkárok) együttes hatása.

A vágásérett állományok összes területe és fatérfogata az elmúlt év azonos adataihoz viszonyítva enyhén nőtt, illeszkedik a megelőző évek tendenciájához.

A véghasználati lehetőségek távlati növekedésének fő forrása az elmúlt évtizedekben telepített új erdők faállományának vágáséretté válása.

A védett erdőterületeken a vágásérettségi kor emelése és a fakitermelési korlátozások ugyanakkor csökkentőleg hatnak a kitermelhető fakészletre.

A 2015. január 1-i állapot szerint az ország élőfakészlete 373,3 millió bruttó m³ (kéreggel, gallyal együtt). Az 1 hektár területre eső átlagos élőfakészlet 200 m³.

Erdőállomány-gazdálkodás

Megnevezés	2014. évben	2015. évben
Kitermelt fakészlet (ezer m ³)	7 875	7 517
Véghasználat (ezer m ³)	5 586	5 130
Gyérítés (ezer m ³)	1 556	1 477
Tisztítás (ezer m ³)	294	299
Egyéb fahasználat (ezer m ³)	439	611
Keletkezett erdőfelújítási kötelezettség (hektár)	22 889	20 711
Sikeres első erdősités (hektár)	18 596	18 909
Befejezett erdőfelújítás (hektár)	15 256	15 706
Erdőtelepítés első kivitele (hektár)	2 530	1 287
Befejezett erdőtelepítés (hektár)	3 986	4 759

Fakitermelés

Magyarország erdeiben a fakitermelések, a tartamosság elvével összhangban, a 2014. évben is az erdőtervekben előírt lehetőségeken belül valósultak meg. A 7 517 ezer m³ összes kitermelt fakészlet 4,5%-kal kevesebb a 2014. évinél.

2014. évben a véghasználati fakészlet közel 9 százalékkal, a gyérítés fakészlete 5,3 százalékkal csökkent a tavalyi értékhez képest. A tarvágás mennyisége az érintett terület (9%) és kitermelt fakészlet (7%) tekintetében csökkent, a felújító vágások aránya a redukált területet (19%) és a fakészletet (14%) vizsgálva szintén elmaradt az előző évhez képest.

A tisztítás *fakészlete* az elmúlt évhez képest csekély mértékben növekedett és melynek közel 35% százalékát akác fafajú állományokban hajtottak végre. A tisztítás összterületéből 44 százalékot a magánszektor állományaiban végeztek, melyhez 142,5 ezer m³ fakészlet tartozik.

Az *egészségügyi és egyéb termelés* fakészlete (560 ezer m³), a megelőző évhez képest csaknem 46 százalékkal emelkedett. Az összes kitermelt fakészlet több mint 7 százaléka származik az egészségügyi és az egyéb termelésből.

A *szálas és a készletgondozó használat* keretében elvégzett fahasználatok mennyisége (51 ezer m³) elenyésző, az összes éves fakitermeléshez képest a két használati mód 2014. évben is csak 0,7 százalékot tett ki.

Erdőfelújítás

A 2014. évben *keletkezett kötelezettség* területe (20 711 hektár) 9,5 százalékkal kevesebb az előző évinél. A *kötelezettség alá vont* terület mintegy 3,9 százalékkal több, mint 2013. évben. A sikeres első erdősítés az előző évhez képest valamelyest emelkedett (1,7%). A naptári évben keletkezett kötelezettség mértékéhez jobban közelít, és ez pozitív eredménynek mondható. A *beerdősítendő üres és pótlás alatt lévő területek* nagysága (73 883 hektár) pedig 0,8 százalékkal csökkent a 2013. évihez képest. Üres területeknek az erdőfelújítási kötelezettség alá vont területek közül azokat tekintjük, ahol a szakmailag indokolt mennyiségű újulat természetes megtelepedése vagy mesterséges erdősítése még nem történt meg.

A 2009. óta hatályos erdőtörvény bevezette a sikeres első erdősítés fogalmát és feltételrendszerét, mint teljesítendő kötelezettség a tarvágásokat követő felújítások és a felújítást pótló csereerdősítések esetében.

2014. évben a sikeres első erdősítés területe 18 909 hektár volt, melynek az erdősítési előírás faállománytípusa szerinti megoszlása a következők szerint alakult: tölgy 13,4%, cser és egyéb keménylomb 4,4%, bükk 0,5%, akác 46,0%, nemes nyár és fehér fűz 14,1%, hazai nyár és egyéb lágy lomb 16,4%, fenyők 5,2.

A *befejezettként* átadott erdőfelújítás területe az elmúlt évihez képest csaknem 3 százalékkal nőtt. Az állami erdőkben minimális csökkenés, míg a magánerdőkben 8,1 százalékos emelkedés történt az előző év adataihoz képest.

Erdőtelepítés, fásítás

Az erdőtelepítési program végrehajtása EU-s társfinanszírozás keretében zajlik. Az EU-s források ciklikusságából adódóan az erdőtelepítések előző években tapasztalt drasztikus visszaesése tovább folytatódott. A 2013/2014. évi *első kivitellel* érintett terület csak 1287 hektár volt, mely a 2012/2013. évhez képest 49 százalékos csökkenést mutat. A tölgy első kivitellel az előző tenyésztési évhez képest csaknem 60 százalékkal csökkent, jelenleg 36,1 százalék, az akác 32,4 százalékos, a hazai nyár és egyéb lágy lomb 20,1 százalékos részarányral bír a 2 530 hektár első kivitellel. Az erdőtelepítések első kivitellének 92 százaléka az előző évekhez hasonlóan magánterületeken valósult meg, melynek 91 százaléka gazdasági, 8,5 százaléka védelmi és 0,5 százaléka közjóléti rendeltetésű volt.

A 2013. évhez képest 19,3 százalékkal növekedett a befejezettként (4 759 hektár) átadott erdőtelepítések összterülete. A befejezettek 42,9 százaléka tölgy, 26,8 százaléka akác fafajú erdőtelepítés volt.

Falopások

Az erdészeti hatóság 2014-ben 20,3 ezer köbméter mennyiségű falopást regisztrált. Ennek 84 százaléka magántulajdonban lévő, nagyobb arányban gazdálkodó nélküli erdőkben valósult meg. Az összes illegális fakitermelés mértéke az előbbi mennyiségnél nagyobb, hiszen abba egyrészt az erdőtulajdonosok illetve erdőgazdálkodók által végzett jogszerűtlen fakitermelések, illetve az erdészeti hatóság tudomására nem jutott falopások is beletartoznak. Ennek mennyisége mintegy 300-500 ezer köbméterre becsülhető. A faanyag-nyomonkövetési rendszer (EUTR) bevezetése várhatóan ennek csökkenését eredményezi majd.

Az erdők egészségi állapota

A magyar erdők egészségi állapota az Európában elfogadott felvételi rendszer minősítése alapján továbbra is jó. 2014. évben csak kisebb mértékű romlás mutatkozott a levélvesztés tekintetében. Az átlagos levélvesztés mértéke 18,9 százalék, az előző évi 17,9 százalékkal szemben. A legjobb egészségi állapotot a nyárok és az egyéb lombos fajok mutatták. Ezenél a tünetmentes egyedek aránya meghaladta a 80 százalékot, illetve megközelítette a 70 százalékot. A különféle tölgyek, az akác és a bükk mutatta a legrosszabb állapotot. Érdekes a cser ahol a tünetmentes fák aránya alacsony, viszont erősen károsodott fák nincsenek, így az átlagos levélvesztés csak 17,9 százalékos.

További információ:

<http://portal.nebih.gov.hu/web/guest/-/erdeszeti-monitoring>

http://erti.hu/images/erti/Friss/EVH_I_Jelents_2014.pdf

Konklúzió

Összességében megállapítható, hogy Magyarországon 2014. évben a 2009. évi XXXVII. törvény előírásainak megfelelően folyt az erdőgazdálkodás, az erdőterület és az erdők élőfakészlete tovább növekedett, a haszonvételek mértéke a hosszútávra tervezett lehetőségeken belül maradt.

Magyarország erdőállományában bekövetkezett változások 2004. év óta

Az erdővagyon jellemző adatai²

Az ország erdőterülete és az erdőgazdálkodást közvetlenül szolgáló egyéb földrészek.

Év	Erdőterület	Egyéb terület *	Összes erdőtervezett terület	Változás
	hektár			
2004. I. 1.	1 836 428	131 145	1 967 573	12 393
2005. I. 1.	1 850 809	130 093	1 980 902	13 329
2006. I. 1.	1 853 183	130 097	1 983 280	2 378
2006. XII. 31.	1 869 350	129 122	1 998 472	15 192
2007. XII. 31.	1 890 866	128 328	2 019 194	20 722
2008. XII. 31.	1 903 360	127 470	2 030 830	11 636
2009. XII. 31.	1 912 917	126 429	2 039 346	8 516
2010. XII. 31.	1 922 108	124 286	2 046 394	7 048
2012. I. 1.	1 927 702	122 960	2 050 662	4 267
2013. I. 1.	1 933 604	122 029	2 055 633	4 972
2014. I. 1.	1 938 139	121 314	2 059 453	3 820
2015. I. 1.	1 939 263	120 415	2 059 678	225

* Megj.: Egyéb erdőgazdálkodási célt szolgáló földrészlet

Magyarország erdőterülete folyamatosan nő, az egyéb erdőgazdálkodási célt szolgáló földrészlet csökkenő tendenciát mutat. A nagymértékű emelkedés elsősorban az erdőtelepítéseknek köszönhető, de nem hagyható figyelmen kívül a nem hasznosított mezőgazdasági területek spontán beerdősülésének szerepe sem.

Erdőtervezett területek tulajdonmegoszlása

Térmérték szerinti megoszlás

Év	Állami	Közösségi	Magán	Vegyes, egyéb
	hektár			
2004. I. 1.	1 147 479	15 354	700 463	104 277
2005. I. 1.	1 146 499	16 554	815 096	2 753
2006. I. 1.	1 147 195	18 288	814 238	3 559
2006. XII. 31.	1 152 360	18 606	824 042	3 464
2007. XII. 31.	1 152 398	20 065	839 557	7 174
2008. XII. 31.	1 155 468	20 231	844 615	10 516
2009. XII. 31.	1 157 787	20 491	848 484	12 585
2010. XII. 31.	1 157 808	20 157	853 074	15 355
2012. I. 1.	1 156 694	22 325	871 643	*
2013. I. 1.	1 156 103	21 609	877 921	*
2014. I. 1.	1 156 950	21 884	880 619	*
2015. I. 1.	1 156 432	21 782	881 464	*

*Megj.: megjelenítésre már nem kerül

A Magyar Állam tulajdonában lévő erdőtervezett terület nagysága, 2014. január 1.-i állapothoz képest 4,7 százalékkal emelkedett. A közösségi tulajdonban és a magán tulajdonban lévő erdőtervezett terület nagysága nőtt megközelítőleg 42 százalékkal, illetve 26 százalékkal. A magánszektorra érintő figyelemre méltó növekedés nem kizárólag valós területnövekedés, hanem a korábban ismeretlen tulajdonosú erdőterületek csökkenésének (tulajdonoshoz kapcsolásának) következménye.

² (Teljes forrásanyag: Országos Erdőállomány Adattár, aktuális évi mérlegállapot, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság)

Tulajdonosi arányok

Év	Állami	Közösségi	Magán	Vegyes, egyéb
	%			
2004. I. 1.	58,3	0,8	35,6	5,3
2005. I. 1.	57,9	0,8	41,2	0,1
2006. I. 1.	57,8	0,9	41,1	0,1
2006. XII. 31.	57,7	0,9	41,2	0,1
2007. XII. 31.	57,1	1,0	41,6	0,3
2008. XII. 31.	56,9	1,0	41,6	0,5
2009. XII. 31.	56,8	1,0	41,6	0,6
2010. XII. 31.	56,5	1,0	41,7	0,8
2012. I. 1.	56,4	1,1	42,5	*
2013. I. 1.	56,2	1,1	42,7	*
2014. I. 1.	56,2	1,1	42,7	*
2015. I. 1.	56,1	1,1	42,8	*

*Megj.: megjelenítésre már nem kerül

A tulajdoni viszonyok „tisztázását” jelentősen megkönnyítette, leegyszerűsítette a központi nyilvántartási rendszer bevezetése, s az ehhez kapcsolódó fejlesztések.

Erdőterületek üzemmódonkénti alakulása

Év	Vágásos	Szálló (nem vágásos) erdő	Átalakítás alatt álló	Faanyagtermelést nem szolgáló	Erdőterület
	Üzemmód (hektár)				
2006. I. 1.	1 813 684	2 901	0	36 598	1 853 183
2006. XII. 31.	1 816 336	4 956	4 024	44 034	1 869 350
2007. XII. 31.	1 827 320	7 220	8 780	47 546	1 890 866
2008. XII. 31.	1 829 339	9 219	13 040	51 762	1 903 360
2009. XII. 31.	1 825 535	12 576	19 193	55 614	1 912 917
2010. XII. 31.	1 819 458	13 515	30 768	58 367	1 922 108
2012. I. 1.	1 807 276	13 937	42 576	63 914	1 927 702
2013. I. 1.	1 801 825	14 219	50 942	66 619	1 933 604
2014. I. 1.	1 800 843	14 439	53 797	69 060	1 938 139
2015. I. 1.	1 787 756	14 709	63 433	73 365	1 939 263

Az erdőterületek elsődleges rendeltetése

Év	Védelmi erdő	Gazdasági erdő	Közjóléti erdő*	Faültetvény
	%			
2004. I. 1.	34,4	64,2	1,4	
2005. I. 1.	35,0	63,6	1,4	
2006. I. 1.	35,0	63,6	1,4	
2006. XII. 31.	35,1	63,6	1,3	
2007. XII. 31.	35,2	63,5	1,3	
2008. XII. 31.	35,2	63,5	1,3	
2009. XII. 31.	35,8	63,0	1,2	
2010. XII. 31.	35,8	63,1	1,1	
2012. I. 1.	36,1	62,6	1,1	0,2
2013. I. 1.	36,3	62,4	1,1	0,2
2014. I. 1.	36,5	62,3	1,1	0,1
2015. I. 1.	36,8	62,0	1,1	0,1

*Megj.: Közjóléti erdő (Gyógyerdő, parkerdő, tanerdő, kísérleti erdő, vadspark)

A kilencvenes évek második felében, részben az újabb nemzeti parkok alapításához kapcsolódóan, részben az erdők szerepének újragondolása, ártértékelődésének következményeként, jelentős nagyságú területen változott az erdők elsődleges rendeltetése, szerepe. A bekövetkezett változások miatt a védelmi rendeltetésű erdők részaránya a 90-es évek

arányához képest közel 128 százalékkal nőtt, s elérte 2004. év végére a 35 százalékos részarányt, amely tovább növekedett 0,8 százalékkal 2009 év végéig. Ez az arány 2010-ben már nem változott, és a növekedés csak néhány tized százalékot tesz ki. A védelmi rendeltetésű erdőkön belül az ország összes erdőterületének közel egyötöde védett vagy fokozottan védett természeti terület, ami az elmúlt másfél évtizedben komoly minőségi változásokat indukált az erdőgazdálkodásban. (A védelmi rendeltetésű erdők két nagy csoportra oszthatók, a védő és a védett erdők. A védő erdők közé sorolandó a talajvédelmi, a mezővédő, a honvédelmi érdekeket szolgáló, a határrendészeti, a vadvédelmi, a vízvédelmi, a partvédelmi, a településvédelmi, a tájvédelmi, valamint a műtárgyvédelmi erdők. A védett erdők közé sorolandó a fokozottan védett, a védett természeti területen lévő erdők, az erdei génrezervátumok, az erdőrezervátumok és a történelmi emlékhelyeken lévő erdők.)

A fajokmegoszlás alakulása

Kemény lombos fajok

Év	Tölgy	Cser	Bükk	Gyertyán	Akác	Egyéb kemény
	%					
2004. I. 1.	20,5	11,5	6,0	5,5	22,6	4,8
2005. I. 1.	20,7	11,3	6,0	5,4	22,9	5,0
2006. I. 1.	20,8	11,2	6,0	5,3	23,1	5,1
2006. XII. 31.	20,8	11,1	5,9	5,2	23,4	5,1
2007. XII. 31.	20,8	11,1	5,9	5,2	23,7	5,2
2008. XII. 31.	20,8	11,1	5,9	5,2	23,8	5,3
2009. XII. 31.	20,8	11,1	5,9	5,1	23,9	5,5
2010. XII. 31.	20,8	11,1	5,9	5,1	24,0	5,6
2012. I. 1.	20,8	11,1	5,9	5,2	24,0	5,9
2013. I. 1.	20,8	11,2	5,9	5,2	24,1	5,9
2014. I. 1.	20,7	11,2	5,9	5,2	24,2	6,0
2015. I. 1.	20,7	11,2	6,0	5,2	24,2	6,1

Lágy lombos fajok, fenyők

Év	Nyár	Egyéb lágy	Fenyő
	%		
2004. I. 1.	10,3	5,6	13,3
2005. I. 1.	10,3	5,6	12,9
2006. I. 1.	10,4	5,6	12,6
2006. XII. 31.	10,5	5,5	12,4
2007. XII. 31.	10,6	5,4	12,1
2008. XII. 31.	10,6	5,4	11,9
2009. XII. 31.	10,7	5,4	11,6
2010. XII. 31.	10,6	5,4	11,4
2012. I. 1.	10,5	5,4	11,2
2013. I. 1.	10,5	5,3	11,1
2014. I. 1.	10,5	5,3	11,0
2015. I. 1.	10,5	5,3	10,8

Élőfakészlet adatok

Év	Élőfakészlet (millió m ³)
2004. I. 1.	334,3
2005. I. 1.	337,0
2006. I. 1.	341,4
2006. XII. 31.	344,1
2007. XII. 31.	347,4
2008. XII. 31.	351,9
2009. XII. 31.	355,8
2010. XII. 31.	359,1
2012. I. 1.	362,2
2013. I. 1.	366,3
2014. I. 1.	369,6
2015. I. 1.	373,3

A magyarországi erdők élőfakészletének növekedési tendenciája tovább folytatódik. Ennek okai az erdőterület folyamatos növekedése, a védett, illetve védő erdők vágáskor-emelése, s nem utolsósorban a tartamosság elvét szem előtt tartó erdőgazdálkodás (a fakitermelési lehetőségek visszafogottabb kihasználása).

A folyónövedék alakulása

Év	millió m ³ /év	m ³ /ha/év
2004. I. 1.	12,5	7,2
2005. I. 1.	12,9	7,3
2006. I. 1.	12,9	7,2
2006. XII. 31.	12,9	7,2
2007. XII. 31.	13,0	7,1
2008. XII. 31.	13,1	7,1
2009. XII. 31.	13,2	7,1
2010. XII. 31.	13,1	7,1
2012. I. 1.	13,1	7,0
2013. I. 1.	13,0	7,0
2014. I. 1.	13,1	7,0
2015. I. 1.	13,1	7,0

Összhangban az erdőterület nagyságának folyamatos növekedésével, emelkedett az összes folyónövedék. Az egy hektárra vetített folyónövedék változása a korosztályviszonyok lassú eltolódásának következménye, lényegében stagnál.

Erdőállomány-gazdálkodás³

Fakitermelés

Az összes kitermelt fakészlet

Év	millió m ³
2004. I. 1.	7,086
2005. I. 1.	7,095
2006. I. 1.	7,167
2006. XII. 31.	7,005
2007. XII. 31.	6,609
2008. XII. 31.	7,024
2009. XII. 31.	6,774
2010. XII. 31.	7,424
2012. I. 1.	8,080
2013. I. 1.	7,732
2014. I. 1.	7,875
2015. I. 1.	7,517

A kitermelési adatok változatos képet mutatnak, de az éves kitermelt mennyiség 2009-ig jellemzően 7 millió m³ körül valósult meg. A 2010-es év kiugrását főként az abiotikus károk miatt kitermelt fakészlet okozta. A következő évtől a kitermelt mennyiség növekvő tendenciát mutat. A 7,7-8,1 millió m³ körül kitermelt mennyiség még megfelel a tartamos erdőgazdálkodásnak.

³ Teljes forrásanyag: *Országos Erdőállomány Adattár, Az aktuális évekről szóló erdőesítési és fakitermelési beszámolók*, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

81

*A különböző használati módokkal kitermelt fakészlet**

Év	Véghasználat	Gyérítés	Tisztítás	Egészségügyi + egyéb	Szállítás	Készletgondozó használat	Használatok mindösszesen
	ezer m ³						
2004. I. 1.	5 044	1 396	322	324			
2005. I. 1.	4 841	1 422	344	488			
2006. I. 1.	4 957	1 280	339	591			
2006. XII. 31.	4 814	1 321	327	543			
2007. XII. 31.	4 505	1 316	306	481			
2008. XII. 31.	5 035	1 307	263	418			
2009. XII. 31.	4 719	1 361	266	428			
2010. XII. 31.	5 184	1 312	271	606	45	6	7 424
2012. I. 1.	5 743	1 507	312	459	48	11	8 080
2013. I. 1.	5 552	1 562	294	265	49	10	7 732
2014. I. 1.	5 586	1 556	294	384	46	9	7 875
2015. I. 1.	5 130	1.477	299	560	40	11	7 517

* Megj.: 1) 2009-ig a szállítás az Egyéb termeléssel, a készletgondozó használat a Növedékfokozó gyérítéssel együtt lett összegezve a mérlegben ; 2) 2010. évtől az adatok feldolgozása a gazdálkodói bejelentések alapján történik

Az előhasználatok terén még mindig az állami szektor használja ki jobban a tervi lehetőségeket. A tisztítások esetében a végrehajtás elmaradásában jelentős szerepe van az erdőfelújításokban jelentkező ilyen jellegű munkákkal kapcsolatos támogatások megszűnésének is.

A szállítás és a készletgondozó használat keretében elvégzett fahasználatok mennyisége még elenyésző, a statisztikákban 2010. óta készül kimutatás. 2010-ben 45.276 m³ faanyag lett kitermelve 2.691 hektár érintett területen szállítás keretében, ami jelentős mértékű emelkedés a korábbi évek 30 ezer m³-t elérő szállalással kitermelt fakészletéhez képest. A szállítás értékét vizsgálva a 2013. évi kiugró értékhez képest a 2015. évi mennyiség jelentős csökkenést mutat. Az összes éves fakitermeléshez képest a két használati mód 2015. évben alig éri el a 0,7 százalékot.

Erdőfelújítás

Év	Keletkezett kötelezettség	Kötelezettség alá vont	Befejezett terület	Átfutási idő
	hektár			év
2003/2004.	21 167	119 742	19 299	7,3
2004/2005.	21 326	120 756	20 431	7,8
2005/2006.	21 171	121 692	21 409	7,9
2006/2007.	19 780	122 338	20 238	7,9
2007/2009.	21 467	125 714	17 497	7,9
2008/2009.	19 705	127 395	19 975	7,9
2009/2010.	22 134	129 974	16 719	7,9
2010/2011.	24 253	133.671	16 124	7,8
2011/2012.	22 854	143 530	13 521	8,3
2012/2013.	22 889	149 997	15 256	8,1
2013/2014.	20 711	155 822	15 706	8,1

Az erdőterület nagyságának növekedését, kissé lemaradva, követi a keletkezett erdőfelújítási kötelezettséggel terhelt terület növekedése is. A keletkezett terület növekedésének ütemétől elmaradva emelkedik, illetve néhány évben még csökken is a befejezett terület térmértéke. Az ok a fokozatos felújító vágás arányának emelkedésével, s az ebből eredő „átfutási idő”, pontosabban a felújítás idejének növekedésében keresendő.

Erdőtelepítés, fásítás

Év	Első kivitel	Folyamatban lévő	Befejezett
	hektár		
2003/2004.	7 574	33 878	10 302
2004/2005.	7 657	32 266	10 683
2005/2006.	13 989	43 618	9 662
2006/2007.	18 948	55 443	7 719
2007/2008.	7 332	55 633	7 048
2008/2009.	5 168	51 509	9 362
2009/2010.	5 096	46 051	10 638
2010/2011.	2 803	40 246	8 490
2011/2012.	4 537	39 429	5 165
2012/2013.	2 530	37 571	3 986
2013/2014.	1 287	33 692	4 759

Az erdőtelepítések a rendszerváltás óta szinte kizárólag magán tulajdonban lévő területeken valósulnak meg. A telepítési hajlandóságot döntően a különböző ösztönzések, támogatások befolyásolják, de 2007 óta a telepítési kedv csökken. Ezt jól mutatják az utolsó évek adatai, amelyet a támogatások kifizetése körüli nehézségek is jelentősen csökkentettek.

Fafajmegoszlás az erdőtelepítésekben

Kemény lombos fafajok (első kivitel)

Év	Tölgy	Cser+ Egyéb kemény	Bükk	Akác
	hektár			
2003/2004.	2 427	246	21	2 327
2004/2005.	2 308	469	10	2 894
2005/2006.	5 069	1 165	8	4 425
2006/2007.	8 168	1 030	0	4 899
2007/2008.	2 918	366	0	1 940
2008/2009.	1 452	328	0	1 466
2009/2010.	1 855	229	1	1 579
2010/2011.	629	182	0	1 270
2011/2012.	2 343	147	2	1 011
2012/2013.	915	86	0	820
2013/2014.	232	93	0	465

Lágy lombos fafajok, fenyő (első kivitel)

Év	Nemes nyár +Fűz	Hazai nyár+ egyéb lágy	Fenyő
	hektár		
2003/2004.	1 623	923	8
2004/2005.	1 283	598	96
2005/2006.	1 622	1 598	107
2006/2007.	1 698	3 045	107
2007/2008.	640	1 457	11
2008/2009.	563	1 349	9
2009/2010.	354	1 053	26
2010/2011.	209	499	14
2011/2012.	172	855	7
2012/2013.	195	509	5
2013/2014.	105	375	17

A korábbi évek adatai kapcsán további információ:

https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatóság/kozerdeku_adatok/adatok